

## **Turun tunnin juna Oy ja Rakentamisvaihetta koskevat CEF-rahoitushakemukset**

Verkkojen Eurooppa (Connecting Europe Facility, CEF) tarjoaa rahoitustukea liikenne-, energia- ja tietoliikenneverkkojen kehittämiseen. Ohjelma edistää Euroopan laajuista liikenteen infrastruktuuria, puhtaita liikennemuotoja sekä nopeita laajakaistayhteyksiä, helpottaa uusiutuvan energian käyttöä ja kehittää Euroopan taloutta ympäristöystävällisempään suuntaan.

2023 CEF Liikenne -haku avautui 26.9.2023 ja haku sulkeutuu 30.1.2024 kello 17.00 Keski-Euroopan aikaa. Haun budjetti on 7 miljardia euroa ja haussa rahoitetaan projekteja, jotka tähtäävät Euroopan liikenneinfrastruktuurin rakentamiseen ja modernisointiin sekä auttavat edistämään Euroopan liikenneverkon vihreää siirtymää. Hakemuslomakkeet tulee toimittaa Liikenne- ja viestintävirastoon 2.1.2024 virka-ajan loppuun mennessä.

Turun tunnin juna Oy:n (yhtiö) perustamisen taustalla on ollut tavoite ryhtyä edistämään Helsingin ja Turun välisen raideyhteyden suunnittelua. Helsingin ja Turun välinen raideyhteys on Suomen merkittävimpiä raideyhteyksiä ja sen kehittämiseksi on tunnistettu laaja-alaiset tarpeet. Helsinki–Turku nopean junayhteyden voidaan katsoa koostuvan neljästä eri osakokonaisuudesta: Espoo-rata, Espoo–Saloo-oiko-rata, Salo–Turku-rataväli sekä Turun ratapihan kehittämisen eräät osa-alueet. Yhtiön perustamisen tarkoituksena on ollut edistää Espoo-Saloo-oikoradan sekä Salo-Turku-ratavälin suunnittelua rakentamisvalmiuteen asti (rakentamissuunnittelun katsotaan kuuluvan rakentamisvaiheeseen ja siten yhtiön toimialan ulkopuolelle).

Yhtiössä tällä hetkellä valmistella olevat nykyiset ratasuunnitelmat valmistuvat yhtiön arvion mukaan vuoden 2024 aikana. Ratasuunnitelmia on useita ja ne valmistuvat kuitenkin eriaikaisesti.

Turun tunnin juna Oy:n osakassopimuksen kohdan ”Sopimuksen tarkoitus” B-alakohdan mukaan ”Yhtiö voi [tämän lisäksi] tehdä tai teettää selvityksiä Rakentamisvaiheen mahdollistamiseksi sekä hyötyjen, haittojen ja muiden vaikutusten tunnistamiseksi.” Asiallisesti vastaava maininta on todettu myös yhtiöjärjestyksen 2 pykälässä.

Turun tunnin juna Oy:n osakkaat ovat käynnistäneet keskustelut rakentamisvaiheeseen siirtymisen edellytyksistä. Keskustelujen tavoitteena on tunnistaa alustavia kantoja, tavoitteita ja reunaehtoja rakentamisen rahoittamiseen sitoutumiseksi. Osana keskustelua osakkaat ovat pitäneet tärkeänä, että yhtiö tavoittelee mahdollisimman suurta osuutta EU (CEF) – rahoitusta.

Selkeyden vuoksi osakkaat toteavat yksimielisesti tulkitsevansa voimassa olevaa osakassopimusta ja erityisesti sen edellä lainattua kohtaa siten, että yhtiön nykyiseen toimialaan sisältyy mahdollisuus rakentamisvaihetta koskevan CEF-hakemuksen luonnostelemiselle.

Yhtiöltä saadun tiedon mukaan CEF-hakemuksen luonnostelusta syntyy arviolta enintään 50 000 euron kustannus. Osakkaat pitävät tärkeänä, että mainittua summa ei ylitetä ja hakemuksen luonnostelusta syntyviä kustannuksia seurataan ja ne voidaan tarvittaessa eritellä.

Selkeyden vuoksi osakkaat tiedostavat, että edellä kerrotusta tulkinnasta huolimatta rakentamisvaiheesta tai sen osista ei ole tehty päätöstä, eikä tulkinta velvoita osakkaita rakentamista koskevaan päätöksentekoon. Rakentamisvaiheeseen siirtymisestä päätetään erikseen.

Edelleen osakkaat tiedostavat, että CEF-rahoitushakemuksen jättäminen kuitenkin edellyttää osakassopimuksen sekä yhtiöjärjestyksen muuttamista ja tässä yhteydessä siitä päättämistä missä laajuudessa ja mitä osa-alueita koskien CEF-hakemus mahdollisesti voidaan lopulta jättää.